

VN/7780/2024

Valtionavustuksen hakeminen Porvoon ja Raaseporin sairaaloiden yhteydessä toimivien kielellisten oikeuksien toteutumista tukevien verkostomaisten osaamiskeskittymien kehittämiseen

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoittaa haettavana olevasta valtionavustuksesta Porvoon ja Raaseporin sairaaloiden yhteyteen perustettavien verkostomaisten osaamiskeskittymien kehittämiseen Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän yhteistyönä.

Tarkoitus on tukea ja kehittää kielellisten oikeuksien toteutumisen varmistamiseksi tarvittavaa osaamista ja uusia toimintamalleja nykyisissä sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteissa määräaikaisella kehittämisen rahoittamisella.

Taustaa

Pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaisesti hallitus seuraa ja kehittää perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraation toteutumista sekä erityisesti paljon palveluja käyttävien sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatiota ja laadukkaiden ja kustannustehokkaiden hoito- ja palveluketjujen kehittymistä. Erityisesti huomiota kiinnitetään Uudenmaan erillisratkaisun alueella integraation toimivuuteen alueen merkittävän väkimäärän vuoksi ja erillisratkaisun haasteiden ratkaisemiseksi. Hallitusohjelman mukaan Porvoon ja Raaseporin sairaaloiden yhteyteen perustetaan verkostomaiset osaamiskeskittymät, jotka keskittyvät tukemaan ja kehittämään kielellisten oikeuksien toteutumista sosiaali- ja terveydenhuollossa. Uudenmaan erillisratkaisun alueilla sosiaali- ja terveydenhuollon täydellinen hallinnollinen integraatio ei toteudu. Tämän vuoksi tarvitaan erillistä kehittämistyötä turvaamaan alueiden toiminnallinen integraatio molemmilla kansalliskielillä. Kehittämishankkeen tuloksia voidaan hyödyntää laajemminkin kaksikielisten palveluiden turvaamisessa.

Valtionavustus verkostomaisten osaamiskeskittymien kehittämiseen

Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää valtion vuoden 2024 talousarvion momentilta 33.60.36.03 **yhteensä enintään 1 000 000 euroa** tämän hakuilmoituksen mukaiseen **Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueiden alueiden ruotsinkielisten palveluiden määräaikaiseen kehittämishankkeeseen/-hankkeisiin**.

VN/7780/2024

Käyttötarkoitukseen osoitettavalla valtionavustuksella on tarkoitus käynnistää vuosia 2024—2027 koskeva määräaikainen kehittämishanke, jonka tuella kyseisten kaksikielisten hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toimintojen yhteydessä kehitettäisiin kielellisiä oikeuksia edistäviä uusia toimintamalleja ja muita ratkaisuja. Vuonna 2024 kyse olisi erillisestä kehittämishankkeesta, jonka puitteissa arvioitaisiin ja suunniteltaisiin sellaisten edistämisen- ja kehittämistehtävien tarve ja organisointi, jotka täydentäisivät hyvinvointialueilla ja HUS-yhtymällä olevia lakisääteisiä tehtäviä sekä velvoitteita ruotsinkielisten palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa, mutta olisivat lakisääteisistä tehtävistä erillisiä.

Hankekehittämisen tulee olla toiminnallisesti ja taloudellisesti erotettavissa hankeorganisaatioiden lakisääteisiin tehtäviin kuuluvasta palveluiden järjestämisestä ja kielellisten oikeuksien toteutumisen tehtävistä, joista on säädetty sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 8 §:ssä.

Valtionavustuksen hakuaika 12.3.2024-5.4.2024 klo 16.15.

Valtionavustuksen haku on kohdennettu ja toteutetaan siten, että **Itä- ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän edellytetään tekvän yhden yhteisen hakemuksen**, jossa yksi taho on hakijana ja muut osatoteuttajina.

Haettavana olevan avustuksen käyttöaika on vuoden 2025 kesäkuun loppuun. Valtionavustus myönnetään kielellisten perusoikeuksien toteutumisen ja asian merkittävyyden vuoksi täysimääräisenä.

Nyt haettavalla valtionavustuksella ei voida kattaa sellaisia kustannuksia, jotka tulevat hyvinvointialueiden järjestämisvastuun perusteella rahoitettavaksi hyvinvointialueiden rahoittamislain (617/2021) perusteella myönnetyllä rahoituksella. Tällaisia ovat esimerkiksi järjestämislain 8 §:n mukaisen palveluiden järjestämisvastuun toteuttamiseksi käytettävät palvelutuotannon kapasiteettinoston tai palvelutuotantoa toteuttavan henkilöstön määrän noston tai palkitsemisen kustannukset. Tällaiset kustannukset kuuluvat rahoitettavaksi tavanomaisen palveluiden järjestämiseen liittyvän rahoituksen ja hyvinvointialueiden välisen laskutuksen kautta.

Valtionavustuksella katettavien kustannusten tulee tukea kielellisten oikeuksien toteutusta sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat avustuspäätöksen mukaiset, tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset kulut. Kustannusten tulee syntyä avustuksen valtionavustuspäätöksessä määriteltynä käyttöaikana.

Nyt haettavalla valtionavustuksella voidaan kattaa esimerkiksi kustannuksia, joiden takana on

VN/7780/2024

- uusien toimintamallien kehittäminen ja pilotointi kielellisten oikeuksien toteutumisen varmistamiseksi perus- ja erityispalveluiden sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden integraation ja yhteisten hoito- ja palvelukokonaisuuksien näkökulmasta
- uusien toimintamallien kehittäminen ja pilotointi kielellisiä oikeuksien toteutumiseksi erityispalveluiden saatavuudessa lähi- ja alueellisina palveluina
- uusien toimintamuotojen kehittäminen ja pilotointi sekä näihin liittyvä materiaalien valmisteluasiakkaiden ja potilaiden ohjaamisessa ja neuvonnassa, palveluissa ja hoidossa
- uusien palvelumuotojen, mm. digitalisaatio, etäpalvelut, ammattilaisten välisten kanavien hyödyntäminen, kehittäminen ja pilotointi
- uusien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten koulutus- ja harjoittelumuotojen kehittäminen hakijatahojen välillä ja oppilaitosten kanssa (esimerkiksi ”kielikylvyt”, materiaali)
- uudentyypisten rekrytointimallien kehittäminen kielellisten valmiuksien varmistamiseksi

Valtionavustuksella voidaan kattaa esimerkiksi tällaisesta kehittämis- ja koulutustoiminnasta aiheutuvia henkilöstökustannuksia ja kouluttamisesta ja koordinaatiosta aiheutuvia muita kustannuksia.

Ei-hyväksyttäviä kustannuksia ovat ainakin:

- poistot ja laskennalliset erät kuten laskennalliset vuokrat ja varaukset (pois lukien lomapalkkavaraukset ja kulut, joiden asianmukaisuus voidaan todentaa hyväksyttävät laskentaperusteet sisältävällä laskelmalla). Ei-hyväksyttävät laskennalliset kulut eivät perustu toteutuneisiin kuluihin eikä niihin liity rahavirtaa.
- lainojen lyhennykset, rahoituskulut tai korot
- ei-lakisääteiset lisäeläkkeet tai tulospalkkiot
- liike- ja sijoitustoiminnan kustannukset
- oikeudenkäyntikulut tai oikeuden langettamat korvaukset sekä muut rangaistusluonteiset maksut, kuten takaisinperinnästä suoritettavat velvoitteet, sakot, viivästyskorot tai muistutusmaksut
- tilojen rakentamisesta, laajentamisesta tai perusparannuksesta aiheutuvat kustannukset
- ahkeruusraha tai siihen rinnastettava korvaus (työtoimintaraha tai työosuusraha)
- irtisanomiskorvaukset ja maksetut palkat ilman työntekovelvoitetta (esimerkiksi irtisanomistilanteessa)
- rahana tai siihen verrattavana suorituksena annetut lahjat
- muun toiminnan kustannukset tai alijäämät
- Valtionavustukseen oikeuttavina kustannuksina ei voida hyväksyä työnohjauskustannuksia, eikä koulutuskustannuksia, jotka aiheutuvat sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 5 §:ssä tai sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 59 §:ssä tarkoitetusta kunnan lakisääteisestä täydennyskoulutusvelvoitteesta.

VN/7780/2024

Hakumenettelyt

Hakulomake, hankkeen talousarviolomake ja alustava projektisuunnitelma (max. 5 sivua) tulee toimittaa sosiaali- ja terveysministeriölle **viimeistään 5.4.2024 klo 16.15** mennessä sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi viitteellä VN/7780/2024. Käytettävät lomakepohjat löytyvät stm.fi-sivuilta: https://stm.fi/valtionavustukset_lomakkeet

Hakijan lisäksi myös kaikki hankkeeseen osallistuvat osatoteuttajat tulee ilmoittaa hakemuksessa ja erillisissä talousarvioissa. Osatoteuttajiksi luetaan toimijat, joille avustusta siirretään tai jotka osallistuvat hankkeen omavastuuosuuteen työpanoksella, ilman avustuksen siirtoa. Hakemukseen kuvataan projektin talousarviolomaketta käyttäen haettavan valtionavustuksen suuruus sekä käyttösuunnitelma henkilötyövuosineen ja kustannuksineen sekä muu suunniteltu määrärahan käyttö. Hakemuksessa tulee kuvata hakijan ja osatoteuttajien vastuut ja suunnitellut toimenpiteet kunkin osalta erikseen.

Valtionavustuksia myönnettäessä sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001) ja valtion talousarviota 2024 (33.60.36). Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa.

STM tekee päätöksen kevään 2024 aikana. Hakijalle ilmoitetaan päätöksestä kirjallisesti.

Lisätietoja:

Erytisasiantuntija Antti Kuopila, s-posti antti.kuopila@gov.fi ; p. +358 295 163 516

Valtionavustuksista yleisesti: <https://stm.fi/valtionavustusten-hakeminen>